

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över Energimarknadsinspektionens förslag till föreskrifter om mätning, beräkning och rapportering av överförd naturgas m.m.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till Energimarknadsinspektionens föreskrifter om mätning och rapportering av överförd naturgas samt anmälan om leverans och balansansvar.

I sak anges förslaget innebära bland annat följande. I inmatningspunkt, gränspunkt och lagerpunkt samt i uttagspunkt med en årlig användning av gas större än eller lika med 3,0 GWh, alternativt med ett högsta månadsuttag större än 0,5 GWh, ska timvisa mätvärden avläsas varje timme, i stället för att som idag avläsa timvisa mätvärden varje dygn för dessa mätpunkter. Begreppet dygnsavlästa mätvärden ändras genomgående till timavlästa mätvärden i de föreslagna föreskrifterna. Ledningsinnehavaren ska varje timme klockan XX.20 rapportera aggregerad preliminär energianvändning för timavlästa uttagspunkter, inmatningspunkter, gränspunkter och lagerpunkter till den systembalansansvarige för innevarande gasdygn. Preliminära fördelningstal som skickas från ledningsinnehavare till balansansvariga och leverantörer ska även skickas till systembalansansvarig. Preliminära fördelningstal har enligt hittillsvarande regler inte skickats till den systembalansansvarige. Tiden för slutlig avräkning föreslås förkortas. Förslaget innebär att slutlig avräkning ska skickas inom åtta vardagar i följande månad. Enligt hittillsvarande regler har distributionsföretagen till den 15:e dagen i månaden på sig att rapportera.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i konsekvensutredningen att den 1 oktober 2022 planeras den gemensamma balanseringszonen för den svensk-danska gasmarknaden (Joint Balancing Zone, JBZ) att integreras med Baltic Pipe. Baltic Pipe anges vara en naturgasledning som kommer att möjliggöra transport av gas från Norge till Danmark och Polen, samt vidare till slutanvändare i Central- och Östeuropa. Baltic Pipe anges medföra en tredubbling av gasvolymen genom balanseringszonen för den svensk-danska gasmarknaden. Ledningen kommer att kunna

transportera 10 miljarder kubikmeter gas per år från Norge till Danmark och Polen, och 3 miljarder kubikmeter gas från Polen till Danmark. Som jämförelse uppgick gasanvändningen till 2,5 miljarder kubikmeter i Danmark och till 16 miljarder kubikmeter i Polen under 2016. Det anges att för att kunna hantera den ökade mängden gas i systemet behöver balanseringsmodellen för gas i Sverige och Danmark revideras. Den största förändringen i balanseringsmodellen är att balansavstämningar kommer att ske varje timme under gasdygnet (klockan 06.00 – 06.00 nästföljande dag). Idag sker balansavstämningar varje dygn. Energimarknadsinspektionen föreslår därför utökade skyldigheter för distributionsföretagen att avläsa timvisa mätvärden varje timme och rapportera mätvärdena mer frekvent. Föreskrifterna anpassas därigenom till den nya balanseringsmodellen.

Konsekvensutredningen innehåller även mer bakgrundsinformation om hur gasmarknaden ser ut i Sverige och Danmark, terminologi på området med mera.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att nollalternativet innebär att Energimarknadsinspektionen inte nyttjar de bemyndiganden som anges i naturgasförordningen och att mätföreskrifterna för gas inte anpassas till den nya balanseringsmodellen som införs mot bakgrund av att den svensk-danska gasmarknaden integreras med Baltic Pipe. Det anges att balanseringsmodellen måste ändras i och med att den svensk-danska gasmarknaden integreras med Baltic Pipe. Syftet med den nya balanseringsmodellen anges vara att ge marknaden rätt incitament att hålla balans varje timme under hela gasdygnet. Om de nuvarande mätföreskrifterna för gas fortsätter att tillämpas anges att den nuvarande balanseringsmodellen med daglig balansering kommer att vara fortsatt rättsligt tillämplig. Konsekvenser som uppstår om ändringarna inte genomförs till den 1 oktober 2022 anges vara att kvaliteten i den data som distributionsföretagen skickar till den systembalansansvarige riskerar att vara bristfällig. Om datakvaliteten är bristfällig skapar detta i sin tur obalanser för balansansvariga, eftersom den systembalansansvarige inte kan tillgodose balansansvariga med nödvändiga uppgifter för att de balansansvariga ska veta sin balans. Balansansvariga måste då handla gas baserat på uppskattade värden. Eftersom värdena uppskattas kan det i ett senare skede visa sig att mängden uppskattad tillförd och uttagen gas inte överensstämmer med det faktiska in- och uttaget av gas i mätpunkterna, vilket anges medföra ökade kostnader på balansansvariga för att upprätthålla balansen. Dåligt underlag för handel anges i sin tur skapa ökade kostnader för samtliga aktörer. Om datakvaliteten är mycket bristfällig kan det gå så långt att det får effekter på det fysiska gasnätet vilket kan påverka försörjningstryggheten. Mätföreskrifterna för gas anges därför behöva ändras för att skapa rättsliga incitament för aktörerna att uppfylla den nya balanseringsmodellen.

Det anges att den nya balanseringsmodellen också hade kunnat införas genom att branschen tar fram en detaljerad branschpraxis för hur mätning och rapportering för balansering ska ske, till exempel genom att uppdatera den så kallade Gasmarknadshandboken. Denna handbok anges vara ett verktyg för gasbranschen som beskriver rekommenderade rutiner i syfte att underlätta för aktörerna, och kompletterar krav som gäller enligt lag, förordning och föreskrifter. Gasmarknadshandboken anges inte vara rättsligt bindande. Energimarknadsinspektionen anges inte heller kunna utöva tillsyn över de rekommendationer som finns i en sådan branschpraxis. Även om det är en sedvana att branschen följer de rekommendationer som beskrivs i handboken anges det finnas risk att vissa aktörer frångår

rekommendationerna, till exempel med hänvisning till ökade kostnader eller omfattade ändringar i IT-systemen eller på andra grunder. Det anges också att om föreskrifterna och Gasmarknadshandboken inte överensstämmer kan det skapa oklarhet för aktörerna på marknaden om vad som gäller avseende den reviderade balanseringmodellen. Energimarknadsinspektionen bedömer därför att Gasmarknadshandboken ensamt inte är ett fullgott alternativ. Därutöver anges att ytterligare ett annat alternativ vore att reglera att samtliga kunder ska omfattas av kravet på timvis avläsning av mätvärden. Detta skulle emellertid enligt Energimarknadsinspektionen innebära ökade kostnader för distributionsföretagen avseende mätning. Ei bedömer att detta skulle skapa marginell nytta för balansansvariga eftersom det rör sig om små volymer.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vad effekterna bedöms bli om ingen reglering skulle komma till stånd och av två möjliga alternativa lösningar. Det framgår vilka för- och nackdelar som förslagsställaren bedömer finns med dessa alternativ och varför de har valts bort. Beskrivningen av för- och nackdelar alternativet med reglering av samtliga kunder skulle ha kunnat vara något tydligare. Det hade kunnat öka konsekvensutredningens transparens. Även befintlig information är emellertid enligt Regelrådets uppfattning tillräcklig. De alternativ som innebär att regelverket inte ändras har beskrivits tydligt.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i konsekvensutredningen att EU-förordningar är direkt tillämpliga och därför inte behöver införlivas i svensk rätt. Medlemsstaterna ska se till att förordningar tillämpas korrekt och Energimarknadsinspektionen kan inte föreskriva om skyldigheter som bryter mot EU-rätten. Vidare anges att den reviderade balanseringsmodellen som inför inom dygns-skyldigheter genomförs i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 av den 26 mars 2014 om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas (BAL). BAL har antagits med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten

Det anges också att det i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) Nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (gasmarknadsförordningen) fastställs icke-diskriminerande regler när det gäller villkoren för tillträde till överföringssystem för naturgas för att säkerställa att den inre gasmarknaden fungerar väl. Marknadsbaserade balansregler anges ge nätanvändarna ekonomiska incitament att balansera sina sammanslagna inmatningar och uttag via obalansavgifter som avspeglar kostnaderna. Av artikel 21.1 i gasmarknadsförordningen följer att balansreglerna ska vara rättvisa, icke-diskriminerande, transparenta och bygga på objektiva kriterier. Balansreglerna ska återspegla verkliga systembehov med hänsyn till de resurser som den systemansvariga för överföringssystemet förfogar över. Balansreglerna ska vara marknadsbaserade. Det anges att nya balanseringsmodellen medför ändrade balansavtal som svenska Swedegas och danska Energinet tagit fram. (I Sverige ägs och drivs transmissionsnätet av Swedegas AB som även har systembalansansvaret). Energimarknadsinspektionen har också godkänt ändringarna i balansansvarsavtalet för den svensk-danska gasmarknaden. Energimarknadsinspektionen bedömde att avtalsvillkoren uppfyller kriterierna om objektivitet och ickediskriminering.

Därutöver anges att det i artikel 6.11 i gasmarknadsförordningen framgår att kommissionen får anta en eller flera nätföreskrifter på de områden som omfattas av artikel 8.6 i samma förordning. Enligt artikel 8.6 j ska nätföreskrifterna omfatta balansregler. Det anges vara på grundval av detta som EU-kommissionen antagit förordningen om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas (BAL).

Energimarknadsinspektionen bedömer att den föreslagna regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Ändringen står inte i konflikt med gällande bestämmelser i EU-direktiv och EU-förordningar på gasområdet. Förslaget till föreskrifterna anges inte heller innehålla några sådana tekniska regler som behöver notifieras till EU-kommissionen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning som anger hur förslaget förhåller sig till det europeiska regelverket för den inre marknaden för gas. Denna beskrivning är i sig tydlig. Såvitt Regelrådet förstår finns det visserligen annan EU-rättslig lagstiftning på energimarknadsområdet och även annan EU-rätt som berör energifrågor i en bredare bemärkelse. Det hade eventuellt kunnat göra konsekvensutredningen ännu tydligare om det aktuella förslaget hade ställts något mer i relation till andra rättsakter på energiområdet. Samtidigt så framstår det som tydligt för Regelrådet att området är komplext och även om det kan finnas fler kopplingar som skulle ha någon relevans måste också gränsen dras någonstans för vad som redovisas. Sammantaget finner Regelrådet därför att den befintliga beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att nätföreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2022 och att detta datum sammanfaller med datumet då den gemensamma balanseringszonen för den svensk-danska gasmarknaden integreras med Baltic Pipe och den nya balanseringsmodellen börjar tillämpas. Det anges att aktörerna som är verksamma inom gasbranschen behöver tid på sig för att genomföra de nya bestämmelserna, framför allt för att anpassa mätsystem och affärssystem. En alltför kort framförhållning kan medföra onödigt kostnadsdrivande investeringar i affärssystem som riskerar att drabba slutkunderna i form av högre kostnader. I detta fall kommer aktörerna inte att få lång tid på sig för att genomföra ändringarna utifrån den omständigheten att Energimarknadsinspektionen påbörjade arbetet med föreskrifterna under våren 2022. Kommande ändringar avseende balanseringsmodellen anges emellertid ha stått klara en längre tid eftersom ändringar varit aktuella sedan cirka två år tillbaka. Swedegas och Energinet har arbetat med den nya balanseringsmodellen sedan 2020 och tagit fram ett nytt balansansvarsavtal med anledning av en reviderad balanseringsmodell. Energimarknadsinspektionen har under 2021 granskat avtalsvillkoren och kom fram till att de uppfyller kriterierna om objektivitet och icke-diskriminering. Myndigheten godkände därför Swedegas ansökan i december 2021. Inför godkännandet hade Energimarknadsinspektionen haft samråd med aktörerna i november 2021.

Det anges också att Energimarknadsinspektionen alltid informerar på webbplatsen (ei.se) om nya föreskrifter och ändringar i föreskrifter, samt vid remiss av föreskrifter. Myndigheten anges konsekvent uppmana aktörer, intressenter och konsumenter att prenumerera på

nyheter via nyss nämnda webbplats. Vid behov kan Energimarknadsinspektionen gå ut med riktade ytterligare informationsinsatser. Det bedöms emellertid inte nödvändigt i detta fall eftersom antalet aktörer som berörs av föreskrifterna är litet och redan har god kännedom om de nya reglerna.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår både av vilka skäl som den föreslagna tidpunkten för ikraftträdande har valts och hur förslagsställaren har sett på behov av hänsyn till företag vid valet av denna tidpunkt. Vidare finns det en beskrivning av hur förslagsställaren arbetar med information till bransch generellt och vilken bedömning som görs avseende behov av särskilda informationsinsatser i detta fall. Det framgår också av vilka skäl som förslagsställaren anser att sådana inte behövs. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i konsekvensutredningen att handel med naturgas är konkurrensutsatt i Sverige sedan 2007. Nätverksamheten är ett reglerat monopol. I syfte att förhindra korssubventionering mellan företag som bedriver olika typer av naturgasverksamhet ställs krav på så kallad funktionell åtskillnad mellan företagen. Det innebär att företag som bedriver överföring, förgasning eller lagring av naturgas inte får bedriva handel med gas. Det västsvenska naturgassystemet sträcker sig från Trelleborg i söder till Stenungssund i norr och österut mot Jönköping. Nätet består av cirka 60 mil transmissionsledning och cirka 330 mil distributionsledning. Dessa ledningar har kapacitet att överföra mycket stora mängder gas. I Sverige ägs och drivs transmissionsnätet av Swedegas AB som även har systembalansansvaret. Ett fåtal stora användare är anslutna direkt till transmissionsnätet. Transmissionsnätet överför naturgasen till distributionsnäten som är anslutna till transmissionsnätet genom mät- och reglerstationer där gasflödet mäts och trycket sänks. Distributionsnäten transporterar gasen från transmissionsnätet till mindre industrier och till reglerstationer. I det västsvenska naturgasnätet finns cirka 34 000 hushållskunder och 4 800 företagskunder. Dessutom finns det en systemansvarig för transmissionsnätet (Swedegas AB), fem distributionsföretag, nio balansansvariga och tretton gashandelsföretag. Det finns även ett naturgaslager som är kopplat till det västsvenska gasnätet. Lagret heter Skallen och drivs av Swedegas som också ansvarar för avräkningen för lageranläggningen.

Förutom det västsvenska naturgasnätet finns det också ett stads- och fordonsgasnät i Stockholmsområdet som ägs av Gasnätet Stockholm AB. Utöver detta finns några små lokala gasnät. Gemensamt för gasnätet i Stockholm och de små lokala gasnäten är att de inte är kopplade till något transmissionsnät. Dessa nät berörs inte av kraven avseende rapportering till den systembalansansvarige.

De distributionsföretag som berörs av föreskrifterna har mellan drygt 200 och 21 000 uttagspunkter. Det finns 58 gränspunkter varav åtta finns i distributionsnäten. Nettoomsättningen varierar från ett par miljoner kronor till drygt 424 miljoner kronor per företag. Naturgas handlas på European Energy Exchange (EEX). På denna plattform kan en aktör handla gas samma dag som leveransen, dagen före, inför helg och inför nästkommande månad, samt futures-kontrakt med leverans upp till sex år framåt i tiden.

I konsekvensutredningen anges också följande. Det är ett begränsat antal företag som berörs av den föreslagna ändringen av föreskrifterna. De som berörs är fem distributionsföretag i det

västsvenska gasnätet (stats- och fordonsnätet i Stockholmsområdet berörs inte). Dessutom berörs cirka nio gashandelsföretag och cirka tretton balansansvariga. Därutöver berörs Swedegas som är systembalansansvarig för det svenska gasnätet. Övriga företag som kan beröras av ändringen är mätartillverkare och företag som levererar IT-system för mätning och rapportering eller affärssystem till gasföretag. Inga kommunala förvaltningar berörs.

Regelrådet gör följande bedömning. När det gäller de direkt berörda företagen är det emellertid tydligt vilken bransch dessa tillhör, hur många de är och det finns intervall som beskriver deras ekonomiska storlek. Det hade gjort konsekvensutredningen tydligare om det också hade funnits en något mer utvecklad beskrivning av de av gasföretagens kunder som är företag. Sammantaget finner Regelrådet emellertid att beskrivningen av berörda företag är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att kostnaderna som uppstår med anledning av de nya mätföreskrifterna för gas handlar bland annat om kostnader för IT-system, mätarbyten och administration. Eftersom det har varit svårt att få fram exakta kostnadsestimat har förslagsställaren behövt göra ett antal uppskattningar och antaganden. Uppskattningarna och antagandena baseras på svar från aktörer, diskussioner med Swedegas samt förslagsställarens erfarenheter från arbetet med liknande föreskrifter. Det fanns möjligheter att lämna in uppgifter om kostnader i samband med att förslaget till föreskrifter remitterades. Energimarknadsinspektionen har vid tidigare remittering av förslaget fått en synpunkt om att den ekonomiska redovisningen kunde vara bättre. Myndigheten har emellertid inte fått in fler detaljerade uppgifter om kostnader.

Det anges att enligt de uppgifter som Energimarknadsinspektionen tagit del av rör det sig om allt ifrån minimala kostnader till en uppgift om 3 miljoner kronor för Nordions kostnader (det vill säga den totala kostnaden för Swedegas och Weum Gas AB som inkluderar samtliga kostnader, dvs IT-system, mätare och annat). Vidare anges att några berörda distributionsföretag har uppgett att tiden för genomförande är ett problem. Några distributionsföretag har angett att de kan behöva påskynda mätarbyten och/eller uppgradering av gasmätare och att tester behöver genomföras. Andra uppger att ändringen är minimal för dem. Vid beräkning av kostnader utgår Energimarknadsinspektionen från en årlig användning av gas om 7 323 000 MWh.

Vidare anges att enligt de uppgifter branschen lämnat till Ei medför de nya bestämmelserna i föreskrifterna vissa kostnader för att anpassa IT-system och genomföra interna tester. Några distributionsföretag deltar i en användarförening där IT-utveckling hanteras gemensamt. Företagen betalar en summa varje år och därmed bekostar samtliga företag inom föreningen nödvändig IT-utveckling för IT-systemen. Arbeta med detta pågår för de ändringar som föreslås i den aktuella remissen. Detta anges medföra att kostnaderna för företagen som deltar i föreningen delvis blir begränsade och delvis redan är tagna, och/eller blir utspridda under en längre tid. De föreslagna ändringarna i mätföreskrifterna anges innebära att det för ett vissa mätpunkter blir ett ökat flöde av mätvärden som ska administreras och skickas, även om detta till stor del är automatiserat. Energimarknadsinspektionen uppskattar mot denna bakgrund att IT-kostnaderna till mellan 50 000 kronor och 200 000 kronor per

distributionsföretag och för Swedegas. Det anges motsvara en total kostnad om mellan 0,0041 och 0,0164 öre/kWh det första året.

Därutöver anges att vissa befintliga mätare i distributionsnätet kan behöva kompletteras med ny utrustning, alternativt att mätaren byts ut eller att mjukvara uppdateras. Det anges kunna innebära en kostnad för uppgradering och en kostnad för installation. En ny gasmätare för distributionsnätet kostar cirka 30 000 kr. Utöver detta tillkommer installationskostnader. Tid för byte och installation av gasmätare uppskattas till två timmar och uppskattad kostnad till cirka 800 kronor per mätare. Gasmätare i transmissionsnätet anges inte påverkas. De distributionsföretag som har inkommit med uppgifter till Energimarknadsinspektionen anges ha följande antal uttagspunkter som direkt berörs av ändringarna i föreskrifterna (det vill säga mätpunkter med kunder som använder över 3,0 GWh per år): 5, 6, 17, 37 respektive 148. Sammanlagt summerar det till 213 uttagspunkter. Energimarknadsinspektionen beräknar utifrån dessa uppgifter och antaganden en engångskostnad för mätarbyte motsvarande mellan 0,042 och 0,116 öre/kWh för det första året. Totalkostnaden anges (se tabell 2 på sid 39 i remiss) ligga i ett intervall från 3 080 000 kr till 8 470 000 kr. Vissa administrativa kostnader anges kunna uppstå som en följd av de nya bestämmelserna. De administrativa kostnaderna kan vara kostnader för att hantera fler mätvärden, mer avancerade system samt att utbilda och informera. Energimarknadsinspektionen uppskattar att dessa kostnader är begränsade. Myndigheten har hittills inte fått in några indikationer på administrativa kostnader från branschen men har i beräkningarna räknat med vissa personalkostnader. Det anges att Energimarknadsinspektionen uppskattar de årliga administrativa kostnaderna totalt till mellan 300 000 och 600 000 kr för distributionsföretagen och för Swedegas. Det anges motsvara en total kostnad om mellan 0,0041 och 0,0082 öre/kWh om året. De sammanlagda kostnadsökningarna för distributionsföretagen och Swedegas redovisas i en tabell. För en användare av gas med 5 000 kWh per år blir det mellan 2,51 och 7,01 kronor det första året och därefter mellan 0,205 och 0,41 kronor per år. Distributionsföretagens och Swedegas ökade kostnader finansieras via nättariffen. Även gashandelsföretagen och de balansansvariga kan få ökade personalkostnader och ökade IT-kostnader som en följd av de nya reglerna. Det anges idag finnas cirka tretton gashandelsföretag och nio balansansvariga (benämns i det följande övriga aktörer). Energimarknadsinspektionen uppskattar investeringskostnaderna för IT-system för dessa övriga aktörer till mellan 50 000 och 100 000 kronor per aktör. Det anges att en aktör har uppgett något ökade personalkostnader. Ei uppskattar ökningen i personalkostnaderna till mellan 25 000 och 50 000 kronor per aktör. En estimering av kostnader för övriga aktörer redovisas i tabell. För en gasanvändare med en årlig gasförbrukning om 5 000 kWh motsvarar det mellan 1,13 och 2,25 kronor det första året och därefter mellan 0,38 och 0,75 kronor per år. Gasanvändare betalar både för överföring, balansering och handel med gas. De totala kostnaderna för allt detta redovisas i en ytterligare tabell. För en liten användare med en användning om cirka 5 000 kWh gas per år blir den ökade kostnaden därmed totalt mellan 3,64 och 9,27 kronor för användningen av gas det första året och därefter mellan 0,58 och 1,16 kronor per år. För en genomsnittlig användare, som använder ca 160 000 kWh per år, blir det därmed mellan 116,5 och 296,5 kronor det första året och därefter mellan 18,6 och 37,1 kronor per år. Dessutom anges mätartillverkare och It-företag kunna påverkas positivt genom att de får sälja eller utveckla fler mätare eller mjukvara.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av hur företagens kostnader kan påverkas. Det är tydligt att det finns osäkerheter och att förslagsställaren har behövt göra uppskattningar. Regelrådet finner att det är värdefullt att det finns information som ger en bild av hur stor kostnadspåverkan kan väntas bli och att det framgår vilka förutsättningarna är för

de uppskattningar som görs. Sammantaget är beskrivningen tillräcklig utifrån förutsättningarna i ärendet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagens tidsåtgång, kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att distributionsföretagen som ansvarar för mätning och rapportering av mätvärden är monopolföretag och därmed inte påverkas av någon konkurrens dem emellan. Energimarknadsinspektionen bedömer att konkurrensförhållandena mellan de andra företagen i branschen inte påverkas av förslaget till ändringar i mätföreskrifterna. Reglerna i föreskrifterna gäller lika för alla. Energimarknadsinspektionen föreslår i föreskriften att gasleverantörer läggs till i rapporteringen av gasanvändares preliminära aggregerade förbrukning. Detta bidrar till att alla gasleverantörer oavsett omsättning och storlek får tillgång till samma information, vilket anges främja konkurrensen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns viss information, som klagör att konkurrens inte är aktuell för en del av de berörda företagen. Däremot är det oklart på vilken grund som förslagsställaren bedömer att påverkan på konkurrensförhållandena för andra företag i branschen inte finns. Det borde ha varit möjligt att beskriva dessa aspekter i vart fall något tydligare. Det hade också kunnat vara lämpligt att ange om det bedöms finnas någon konkurrenspåverkan gentemot andra energibärare.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges i konsekvensutredningen att Energimarknadsinspektionen bedömer att det inte finns någon annan påverkan på företag än den som redan beskrivits.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att särskild hänsyn inte ha tagits till små företag. Föreskrifterna gäller för alla distributionsföretag som har mätpunkter som berörs. Regler om mätning är viktiga för att marknaden ska fungera. Reglerna behöver genomföras för att balanseringen av gas ska fungera. Distributionsföretagen verkar på en monopolmarknad där alla företag förväntas uppfylla alla regler. Det är storleken på kundernas användning som styr i vilken omfattning distributionsföretagen påverkas. Både små och stora företag kan ha mätpunkter som berörs av ändringarna i föreskrifterna och därmed påverkas. Distributionsföretagen samarbetar i en användarförening där IT-utveckling hanteras gemensamt. Företagen betalar en summa varje år och därmed tas kostnaderna för den utveckling av IT-system som behövs gemensamt. Därmed kan små företag minska sina kostnader, eller sprida ut dem på flera år. Vad gäller balansansvariga och gashandelsföretag saknar Energimarknadsinspektionen uppgifter om storlek, såsom antal kunder, omsättning och antal anställda. Energimarknadsinspektionen bedömer sammantaget att det inte är nödvändigt att ta särskild hänsyn till små företag vid ändringen i mätföreskrifterna för gas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att någon särskild hänsyn till små företag inte har tagits vid reglernas utformning och att förslagsställaren inte har sett sådan hänsyn som nödvändig. Beskrivningen skulle ha vunnit på större tydlighet. Det framgår emellertid en faktor som kan väntas underlätta hanteringen av IT-kostnader för små företag och det är i och för sig tydligt vilket ställningstagande som förslagsställaren har gjort. Informationen ger också en bild av att konkurrens mellan större och mindre företag när det gäller en andel av de berörda företagen troligen inte är aktuell. Mot den bakgrunden kan beskrivningen anses tillräcklig även om den hade varit önskvärt med större tydlighet.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Konsekvensutredningen håller en tillräcklig kvalitet i samtliga avseenden utom ett. De brister som finns i redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för företag är inte av sådan vikt att de blir avgörande för helhetsbedömningen av konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 31 augusti 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Claes Norberg
Ordförande

Per Högström
Föredragande